

Værdighed og respekt skal udtrykkes i praksis

Årsberetning for Kristelig Handicapforening 2019

Handicapområdet er under et stigende pres, og der er mere end nogensinde før behov for, at vi ser ud over vores eget område og holder fokus på den overordnede sag. Kommunale forhandlinger kræver mange ressourcer, og bofællesskabernes bestyrelser, ledere og ansatte har behov for at være klædt godt på for at kunne lede i en forandringsituation.

Det er ikke nødvendigvis negativt – for vi har et helt naturligt ønske om, at vores arbejde og fællesskab skal være af særlig høj kvalitet. Derfor vil vi gerne udfordres af det omgivende samfund, og derfor investerer vi løbende i faglig opkvalificering både på landskontoret og i de lokale bofællesskaber.

Modsat er det også helt nødvendigt, at vi stiller krav den modsatte vej – til myndigheder og politikere og i det hele taget til et samfund, som i stigende grad anskuer menneskets værd på grundlag af præstationer og lader dét menneskesyn forplante sig i for eksempel socialpolitikken.

Den 28. februar bragte Kristeligt Dagblad en artikel med professor emeritus Jørn Henrik Petersen med overskriften "Vores menneskesyn har ødelagt velfærdsstaten". I artiklen bliver han citeret for følgende:

Hvor vi i den klassiske velfærdsstat så det enkelte menneske som noget, der har værdi i sig selv, er værdien i dagens Danmark en funktion af, hvad den enkelte kan bidrage med. Fællesskabsmennesket er afløst af det opportunistiske menneske, hvis gøren og laden skal styres af økonomiske tilskyndelser. Det er en grundlæggende ændring af menneskesynet, og vi

nærmer os en situation, hvor man gør Luthers skræmmebillede – det indkrogede menneske, der er sig selv nærmest – til idealforestillingen.

Desværre er jeg overbevist om, at der er noget om snakken. Derfor vil jeg indlede årets beretning med at fremhæve Kristelig Handicapforenings værdigrundlag:

Fundamentet for vores arbejde er det kristne livs- og menneskesyn, som indebærer, at mennesket er skabt af Gud, og at menneskelivet er gudvillet og værdifuldt. Ethvert menneske er værdifuldt og har – uanset handicap, udseende, race, religion – krav på værdighed og respekt. Vi ser mennesket som skabt til at leve i fællesskab og med ansvar over for andre mennesker og det øvrige skaberværk.

I forlængelse af det vil jeg også minde om, at vi som mennesker og samfund ikke uden videre behandler andre med værdighed og respekt, selv om vi har viljen til det. Respekt er noget, som vi må lære at udtrykke. Vi må finde de rigtige ord og det rette kropssprog, som gør den følt og overbevisende. Vi må finde frem til det sprog og de handlinger, der griber hen over ulighedens grænser.

Derfor er det også særligt påkrævende, at vi med udgangspunkt i vores menneskesyn vil stille konkrete krav til samfundet om at lade værdighed og respekt udmønte sig i praksis – og at etiske dimensioner i forbindelse med behandling af de sociale sager må have forrang i forhold til økonomiske tilskyndelser.

Kommunernes brug af resultatlønnede konsulenter

Et grelt eksempel på, hvordan økonomiske interesser let bliver styrende på bekostning af etiske værdier, er kommunernes brug af private konsulenter. De hyres ind til at gennemgå de sociale sager på handicapområdet med henblik på at finde billigere løsninger. I langt de fleste tilfælde er kontrakten udformet sådan, at kommunens betaling til rådgiverne er afhængig af, hvor stor en besparelse der opnås.

Tiltaget begrundes med, at kommunerne har behov for assistance til at sikre overensstemmelse mellem behov, bevilling og pris.

I Kristelig Handicapforening stiller vi os stærkt kritiske over for denne aggressive tilgang til udsatte borgere. Vi oplever, at den fundamentale tillid til den bevilligende myndighed svækkes markant, når man hyrer konsulenter til udelukkende at finde billigere tilbud. Det går ud over vores medlemmer, og vi vil ikke finde os i det. Meldingen fra vores tilknyttede bofællesskaber er, at kommunikationen med konsulenterne næsten udelukkende handler om økonomi.

I december måned skrev vi derfor et brev til Socialminister Astrid Krag, hvor vi blandt andet stiller spørgsmålstejn ved borgerne datasikkerhed, når private aktører får mulighed for at screene de sociale sager uden borgerens samtykke. Vi har også indsendt debatindlæg til Kristeligt Dagblad.

Kommunerne har ansvar for at sikre, at der er kvalitet i sagsbehandlingen. Det indebærer, at mennesker med handicap og deres pårørende kan have fundamental tillid til, at de får den vejledning og rådgivning om støttemuligheder, som kommunerne er forpligtet på at tilbyde. Den tillid undermineres, når kommunerne vælger en tilgang til sagsbehandlingen, som kun kan føre til ringere tilbud til borgerne.

Social- og indenrigsminister Astrid Krag (S) har sat Ankestyrelsen på sagen, og der er blevet indledt tilsynsager i alle de 31 kommuner, som gør brug af private konsulenter. Det er positivt, men det kan let trække i langdrag. Derfor vil vi fortsat følge sagen tæt, og vi vil opfordre alle vores medlemmer til at stille kritiske spørgsmål, hvis de bliver indkaldt til et møde med en privat konsulent.

I et svarbrev til Kristelig Handicapforening understreger Astrid Krag, "at selve afgørelsen både formelt og reelt skal træffes af kommunen." Det er en vigtig pointe, og vi vil holde skarpt øje med, at det også sker i praksis. Det undrer os, at kommunerne er villige til at fralægge sig den ekspertise, som gør at de kan vurdere, hvilken støtte deres egne borgere har behov for. Jo flere gange man overgiver sagsakter til en privat konsulent, jo mindre ved man i sagens natur om den borger, som man skal træffe afgørelser for.

Der er meget på spil. Ikke bare for borgere med handicap, men for alle mennesker, der har behov for offentlig støtte – for der er tale om en praksis, som let kan gribe om sig. Derfor vil vi stærkt opfordre til, at Astrid Krag og de øvrige politikere på Christiansborg griber ind ved at skærpe lovgivningen på området.

Det er rimeligt, at kommunerne arbejder systematisk med at sikre overensstemmelse mellem behov, bevilling og pris. Det er i alles interesse, at midlerne fordeles retfærdigt. Men det er slet og ret dårlig forvaltningskik at hyre provisionslønnede konsulenter til at løse opgaven, især når konsulenterne udelukkende honoreres for at finde besparelser hos borgerne.

Samarbejde med søsterorganisationer

Kristelig Handicapforening er – set i den store sammenhæng – en lille forening med få ansatte til at løse de mange opgaver og udfordringer. Derfor har vi behov for at stå sammen med søsterorganisationer og interesseorganisationer, som kæmper for nogle af de samme sager.

I forbindelse med leder- og bestyrelseskonferencen den 2. november i 2019, havde vi derfor indbudt LEV's formand, Anni Sørensen, til at holde oplæg om LEV's aktuelle mærkesager, hvilke tendenser foreningen ser i samfundet og den handicappolitik, som i øjeblikket bliver ført. Hun fortalte også om LEV's visioner og erfaringerne med det organisatoriske udviklingsprojekt: "LEV i bevægelse", som handler om netværk og samarbejde på bred basis. Landsleder Tove Søgaard er fortsat aktiv og nyder stor gavn af arbejdet i LEV's hovedbestyrelse, hvor hun er på valg i november 2020.

I januar 2020 holdt bestyrelsen møde med Michael Graatang, der er direktør i *LOS Foreningen for sociale tilbud* for at afdække samarbejdsmuligheder. Samtalen førte til, at Kristelig Handicapforening nu har tegnet et medlemskab af LOS. Dermed har vi fået mulighed for at trække på nogle af deres ressourcer, når vanskelige sager skal afklares.

Senere på året skal vi desuden mødes med *Selveje Danmark* for at afdække yderligere samarbejdsmuligheder.

Også vores norske fagfæller plejer vi forbindelsen til. I november 2019 rejste landsleder Tove Søgaard sammen med leder af Sydhjørnet, Knud Dideriksen, til HEL-konforenzen i Kristiansand – en konference, hvor ansatte i Den norske kirke mødes for at inspirere og udvikle arbejdet for trosoplæring til mennesker med et udviklingshandicap. De var i år inviteret til at komme med et oplæg om Kristelig Handicapforening – om den danske model med private værdibaserede bofællesskaber for mennesker med udviklingshandicap, som mange nordmænd kunne ønske sig magen til.

Kommunikations-koordinator, Christina Brorson, har desuden lige deltaget i et seminar om religiøst medborgerskab i Stavanger, arrangeret af den norske diakonale højskole VID.

Vi anser dette netværksarbejde som en vigtig investering i Kristelig Handicapforenings fremtid. På kort sigt gør vi foreningen mere synlig og opnår derigennem større indflydelse. På længere sigt kan det hjælpe os til at udvikle vores faglighed og vores egen ledelse. For vi har selvfølgelig meget at lære.

Endelig er der den pointe, at vi også har behov for at afgrænse vores egen opgave – og det kan vi blandt andet gøre ved at samarbejde med andre og på nogle områder mere kompetente partnere.

Krydsfeltet mellem tro og

udviklingshandicap

Kristelig Handicapforening ønsker at virke i krydsfeltet mellem tro og udviklingshandicap med det formål at støtte den enkeltes tro på Bibelens Gud og fællesskabet omkring Ham. Foreningens aktiviteter tager udgangspunkt i det kristne budskab og

menneskesyn: At vi alle er elskede af en kærlig Gud og har uendelig værdi.

Vi må ikke fokusere så meget på rammer og organisation, så vi i farten glemmer, at Kristelig Handicapforening ikke mindst er sat i verden for at indgå i dialog med kirke og samfund – og i det hele taget give mennesker med udviklingshandicap mulighed for at blive en del af et kristent fællesskab.

Derfor skal en stor del af vores aktiviteter handle om menighedsliv og kristen formidling. I den forbindelse vil jeg gerne fremhæve tre initiativer.

Udvidelse af netværk for autisme og tro

I efteråret 2019 fik Kristelig Handicapforening tilsagn om fondsstøtte til opstarten af endnu et netværk for forældre, der har børn med autismediagnoser. Dermed kan vi udvide det netværk for autisme og tro, der i 2018 blev startet op i et samarbejde mellem Kristelig Handicapforening og to forældrepar: Mirjam og Daniel Kristiansen samt Helle og Klaus Hebsgaard.

Det eksisterende netværk samler to gange om året 60-65 mennesker i Aarhus og har en bruttoliste med ca. 100 navne.

Den nye bevilling gør det muligt at udvide netværket, så der fremover kan være samlinger øst og netværks-aktivitet for Storebælt.

Tid med Gud

Et andet vigtigt initiativ er moderniseringen af vores app "Tid med Gud". Appen giver mennesker med udviklingshandicap mulighed for at holde deres personlige andagt, selvom de har vanskeligheder med at læse og finde rundt i Bibel og salmebog. Den var blevet forældet og kunne ikke længere anvendes på en almindelig iPad. Det er der nu rådet bod på. Vi håber, at vi også i nær fremtid kan finde midler til at gøre den tilgængelig på tablets, som anvender Android som styresystem.

Bofællesskab nr. 13.

Endelig er der stadig behov for og efterspørgsel på flere KH-bofællesskaber. I 2019 er der arbejdet støt og roligt videre på etableringen af endnu et i Storkøbenhavn. Landsleder Tove Søgaard og

kasserer i Kristelig Handicapforenings hovedbestyrelse, Lars Bækgaard har bistået det nye bofællesskabs bestyrelse i blandt andet afholdelsen af interessemøder og forhandlinger med flere kommuner om køb af grund. P.t. er håbet, at et grundkøb er lige om hjørnet.

Fokus på formidling

I det hele taget har vi også i det forgangne år haft stort fokus på formidling af vores arbejde.

I september 2019 gik vores nye hjemmeside i luften. Den har der været taget tilløb til i meget lang tid, så det var en vigtig milepæl, som her blev nået.

Udover et look som er up to date, byder vores nye hjemmeside også på en lettere tilgang til og bedre strukturering af sidens populære indhold.

Kristelig Handicapforening har i mange år investeret en del ressourcer på journalistisk arbejde. Vi ligger derfor inde med en stor mængde værdifuldt materiale, som kan være til inspiration og konkret hjælp for mennesker, der har udviklingshandicap tæt inde på livet. Derfor er det meget værdifuldt, at vi nu har fået forbedret søgefunktionerne og i det hele taget har fået sorteret i indholdet.

Vi har også fået produceret tre flotte go cards med Kristelig Handicapforenings kerneord "Elsket og værdifuld". Kortene er populære og erstatter tre lignende, som vi har haft stor glæde af.

Vi har netop nu fået produceret en ny profilvideo, som skal gøre det lettere at fortælle, hvem vi er – kort og effektivt.

Til sidst

Ingen skal være i tvivl om, at det er en stor glæde at være med i Kristelig Handicapforening. Der er mange udfordringer i tiden, men det gør netop opgaven meningsfuld for os, der sidder i bestyrelsen. Vi beundrer det store arbejde, som udføres på bofællesskaberne – den vigtige dagligdag, og den nødvendige og fremsynede udvikling. Jeg tænker her specielt på udvidelser og modernisering af bofællesskabernes fysiske rammer, som der i disse år vises stor og vilje og evne til

gennemføre. Vi beundrer også de mange familier, som hver dag kæmper en ofte ulige kamp for at give deres pårørende mulighed for at leve et værdigt og rigt liv.

Tak til alle jer, der yder en kæmpe frivillig indsats! Tak til bofællesskabernes ledere og personale for en stærk faglig indsats, som hviler på klare værdier. Tak til Tove, Hanne og Christina for jeres entusiastiske og kompetente indsats på landskontoret. Og ikke mindst tak til mine kollegaer i bestyrelsen for et inspirerende og fællesskab om det, som er vores opgave: At slå for, at mennesker med udviklingshandicap kan leve i et samfund og en kirke, som vil møde dem med værdighed og respekt.

Thomas B. Mikkelsen, marts 2020